

**STANOWISKO
RADY OCHRONY PRACY**

**W SPRAWIE STANU BEZPIECZEŃSTWA WYKONYWANIA ROBÓT PRZEZ FIRMY USŁUGOWE W
ZAKŁADACH GÓRNICZYCH**

Rada Ochrony Pracy przy Sejmie RP w dniu 26 kwietnia 2005r., zapoznała się z problematyką dotyczącą bezpiecznego wykonywania robót przez firmy usługowe w zakładach górniczych.

Informacja nt. bezpiecznego wykonywania robót przez firmy usługowe w zakładach górniczych oraz materiały informacyjne zostały przygotowane przez Wyższy Urząd Górniczy.

W polskim górnictwie, w okresie ostatnich kilku lat obserwuje się wzrost udziału firm usługowych w prowadzeniu robót w zakładach górniczych z 848 firm usługowych w 2001 roku do 1121 firm w 2004 roku gdzie równocześnie wystąpił wzrost zatrudnienia odpowiednio z 17517 pracowników firm w 2001 roku do 23598 pracowników w 2004 roku, co stanowiło wzrost z 8 % w 2001 roku do 12,0 % w 2004 roku ogółu pracowników zatrudnionych w ruchu zakładów górniczych.

Analiza wypadkowości ogólnej w firmach usługowych w okresie czterech lat wskazuje, że od 2001 roku do 2003 roku liczba wypadków ogółem systematycznie rosła od 362 wypadków ogółem zaistniałych w 2001 roku do 398 wypadków w 2003 roku. W 2004 roku liczba wypadków utrzymała się na porównywalnym poziomie i wyniosła 394 wypadki.

O złym stanie bezpieczeństwa w firmach usługowych świadczy liczba zatrzymanych robót przez organy nadzoru górniczego. W 2001 roku zatrzymano 339 robót z czego aż 325 robót w Kopalniach Węgla Kamiennego. W 2004 roku liczba zatrzymanych robót wyniosła 426 z czego 361 w Kopalniach Węgla Kamiennego.

Najwięcej nieprawidłowości stwierdzano w firmach usługowych, które podzlecały wykonanie części prac będących przedmiotem umowy innym firmom, którym brak było doświadczenia związanego z prowadzeniem prac w ruchu zakładu górniczego, a w szczególności nie znających specyfiki i wymogów bezpiecznego prowadzenia robót oraz występujących zagrożeń. W zakładach górniczych, w szczególności w kopalniach węgla kamiennego, zaczęły występować braki osób dozoru oraz pracowników wymagających szczególnych kwalifikacji. Kopalnie, aby sprostać zadaniom produkcyjnym, muszą zatrudniać firmy usługowe, które nie zawsze spełniają kryteria wymagane przy prowadzeniu określonego rodzaju robót.

Na podstawie przedstawionych materiałów oraz dyskusji Rada przyjmuje za niezbędne:

1. ustalenie wymagań uprawniających firmy usługowe do wykonywania określonych rodzajów robót takich jak np.: drążenia, przebudowy i likwidacji wyrobisk, transportu obudów, głębenia i remontów szybów, wykonywania robót strzałowych itp., mających na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa przy wykonywaniu robót w zakładach górniczych,
2. zapewnienie skutecznego nadzoru nad wykonywanymi robotami ze strony przedsiębiorcy, odpowiedniego do rodzaju wykonywanych robót, a także przygotowanie służb bhp w firmach usługowych do specyfiki wykonywanych robót w zakładach górniczych,
3. na etapie ogłaszania przetargów na wykonywanie robót w zakładach górniczych przedsiębiorcy powinni bezwzględnie wymagać od firm usługowych spełniania określonych warunków, w tym posiadania odpowiednich kwalifikacji przez osoby dozoru ruchu i pracowników zatrudnionych na stanowiskach wymagających szczególnych kwalifikacji, posiadania uprawnień itp.

Rada Ochrony Pracy pozytywnie ocenia podejmowane przez nadzór górniczy działania prewencyjne, wynikające z aktualnej sytuacji w zakresie działalności firm usługowych w zakładach górniczych.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Ochrony Pracy
Poseł Zbigniew Janowski

Warszawa, 2 czerwca 2005 r.